

Zal... 1871.—Roč. 40.

Omaha, Neb., ve středu 22. února 1911.

Číslo 31.

Zprávy hraničné

Světící biskup pražský Frind oetl se ve váznu nebezpečí. Nacházel se na zpáteční cestě od jednoho pohřbu, když tu povoz jeho při přejíždění kolejí městské elektrické dráhy zasazen byl vozem městské dráhy. Biskup vyhozen byl ze svého kočáru na dláždění. Utrpěl silnou ránu na hlavě a upadl do mdlob. Poraněnému dostalo se okamžité lékařské pomoci. Poranění na hlavě není nebezpečné a dle náhledu lékaře poraněný se brzy pozdraví.

RAKOUSKO-UHERSKO.

Poručík Orrell demonstroval svůj vynález v oboru fotografie. Ukázal řadu fotografických snímků, na nichž plotnách souběžné čáry naznačovaly vzdálenost předmětu od fotografického přístroje. Mezi jiným v tom byly fotografie lodí, na nichž byla vyznačena jejich vzdálenost od břehu v době fotografování. — Rozpočtový výbor uherské delegace přijal celý rozpočet pro vojsko, jak jej vláda předložila, i s mimořádnými úvěry. Poslednější činí 20 milionů korun. Celkem se letos požaduje pro vojsko o 23 milionů korun více než loni. — Berta Kostelevá, 46 let stará, která byla obviněna a později se přiznala, že pokusila se otrávit svou příbuznou Lauru Morávkovou podle vzoru zločinu Hofrichterova, byla vídeňskou porotou propuštěna na svobodu, uznána bývalou nevinou. Stará dáma Morávková poslala čokoládové cukrovinky, které obsahovaly sublimát. Morávková sice onemocněla, však brzy potom se pozdravila. Kosteleva rodina upadla totiž se třemi dětmi ve velikou bídu a proto chtějí Morávkovou odstranit, jelikož očekávali, že její jmění, které jí z jejího života spravovali, jim případně a že tak by si z bídy snadno mohli pomoci. Ačkoli se žena přiznala k pokusu vraždy, přece porota jednohlasně prohlásila ji za nevinou, jelikož porotě sděleno bylo, že Kostelevá je dědičně zatížena. Rozsudek tento vzbuzuje ovšem všeobecnou pozornost. K tomuto rozsudku porotce snad vedla její bída, její bezúhonný život před tímto pokusem zločinu a ohledy na rodinu. — Pohřeb zemřelého barona Alberta Rothschilda byl velice slavný. Súčastnili se ho členové diplomatického sboru, dvorní kruhy, šlechta i úřady. — Pozůstalost barona Alberta Rothschilda odhaduje se na pět set milionů korun. Daň z toho bude činit asi dvacet milionů. Bude to největší obnos, jaký kdy rakouský stát z jedné pozůstalosti dostal. — V posledních čtrnácti dnech panuje tuhá zima, čímž chudina velice trpí. Polévkárny, ohřívárny, útulny a jiné dobročinné ústavy jsou stále plny hladových lidí, mezi nimiž jest i sice malých dětí. — V minulých šesti dnech duce bylo nakrmeno na 60.000 lidí, z nichž přes polovic bylo dětí. V té době bylo poskytnuto přístřeší 5500 lidem, tedy průměrně denně 900. Od otevření polévkáren v polovici listopadu bylo poskytnuto zdarma 850.000 jídel. — Kněžna Fuenstembergova byla připravena o klenoty v ceně mnoha tisíc korun došti síkovým způsobem. Krádež nestala se najednou, nýbrž byla prováděna po došti dobu a pachatelé byli vrátný knížecího paláce Markowski a jeho žena. Dělal to tak, že vyloupal z kněžných skříní diamanty a jiné drahé kameny a nahradil je falešnými. Ještě měli do všech komnat přístup a těšili se důvěře panstva, mohli to snadno dlouho provádět, než se na to přišlo. Byl zatčen a všechny skřínky byly prohlédnuty odborníky, aby se zjistilo, kolik pravých kamenů v nich ještě zůstalo. — Vojenský výbor rakousko-uherských delegací schválil

sice všechny položky a rozpočet na vojsko, doporučoval však vládě, aby se vážně podílela na hnutí za všeobecným ozbrojením a uznávala smírčí soud v Haagu. Socialističtí členové návrh, aby zahájeno bylo s Itálií vyjednávání ku zmenšení stavby lodí, návrh tento však byl zamítnut. — Jak sdělují vídeňské listy, bude nový hranný zákon předložen rakouské i uherské sněmovně nejdříve r. 1912. Nyní požadované zvýšení výdaje na vojsko jsou prý v souvislosti s přípravami pro nový hranný zákon, který sám spojen bude s horentním novým zatížením. Nový hranný zákon bude obsahovatí dvouletou přesenou službu, kterážto reforma bude prý však vyžadovat zvýšení kontingentu nováčků ze 135.000 na 200.000 a vojenské výdaje stoupnou o 100 milionů korun ročního nákladu. Celkový vojenský rozpočet stoupne tím hned v prvním roce na obnos 600 milionů korun. Pěkné to výhledy do budoucnosti. — Ve starší 55 let zemřel chvalně známý lékař dětských nemocí dr. Theodor Escherich. Týž byl řádným professorem na lékařské fakultě vídeňské university. V tomto semestru přednášel o diagnóze dětských nemocí a vedl paediatrickou kliniku a všeobecnou kliniku. — V zemském sněmu bosenském odehrály se bouřlivé scény, protože Srbové chtěli násilím zameziti konání schůze. Když předseda Basagić dal hlasovati o závěrečných paragrafech předlohy o poštovní spojitelné, vrhli se Srbové na předsednickou estradu. — Schůze musila býti přerušena. Po opětovném zahájení však bylo možno provéstí třetí čtení za nepřítomnosti Srbů. — V závěti barona Alberta Rothschilda, podané soudu k schválení, odkazuje se \$10.000.000 na dobročinné účely. Třetí syn zemřelého, Ludvík, ustanovuje se hlavou vídeňského bankovního domu Rothschildů.

FRANCIE A ŠPÁNĚLSKO.

V Courville železniční neštěstí vyžádalo si za oběť deset nebo více lidských životů. Z hořících trosek bylo vytaženo dosud devět mrtvol, a jeden z poraněných pasážérů zemřel v nemocnici. Myslí se, že v troskách vlaku jsou ještě další mrtvovy. — Americký vele-vyslanec Bacon a podtajemník Akademie krásných umění, Dyardin, zahájí zítra výstavu amerických umělců v Paříži. Bude vystaveno 150 děl 26 malířů, sochařů a rytzů. — Král Alfons účastnil se regatty se svou yachtou a získal prvou cenu. Zdejší poslanci dávali na jeho počest hostinu a pak byly bílé zápasy. — Přišlo se na to, že pět loterních společností páchalo podvodny. V jednom případě to činí \$40.000. — Do Madridu došla zpráva, že říší bojovníci v Maroku zabili nebo poranili přes 200 španělských vojáků. Práví se, že dva pluky španělského vojska byly přepadeny domorodci ze zálohy.

RUSKO.

Ruská vláda dle pověstí hodlá zakoupiti statky zemřelého hraběte Lva Tolstého v Jasné Poljaně. Vyjednávání již započalo. Při koupi prý spolupůsobí politické ohledy, neboť se vláda obává, že rozdělení jasnopoljanských nemovitostí mezi muziky mohlo by vést k nedorozuměním, po případě k nepokojům. — Vztahy Ruska mezi Čínou jsou tak napjaté, že se očekává, že každou chvíli mezi nimi může propuknouti válka. — Rusko oznámilo telegrafickými depešemi anglické, německé a francouzské vládě, že hodlá provéstí vojenské demonstrace na ruském území pomezí se hrubou proti Číně, jelikož tato nechtěla dodržovati ustanovení smlouvy, která byla ujednána v r. 1881 v Petrohradu. Do distriktu Ili posláno bylo již rychlé ruské vojsko. V diplomatických oněch depešech se praví, že rozsah oněch demonstrací bude se řídit dle toho, jaké stanovisko převezme Čína. Hlavní otázky, o něž se jedná, jsou volný oběhod v Mongolsku, teritoriální práva Rusů v Číně a zřízení ruského konsulátu v Keobdo v Mongolsku. — Rektori university, prof. David D. Grimm, a jeho zástupce, prof. Ivan D. Andrejev, následkem studentských výtržností resignovali. — Soud s traviči, který se po dva týdny vlekl, byl ukončen. Hrabě Patrick O'Brien de Lassy byl uznán vinným hlavním a odsouzen na doživotí do vězení, dr. Paněenko, lékař, jenž se dal najmouti k provedení vraždy, poslán do žaláře na patnácti roků a Paněnkova hospodyně, paní Muravěvová, jež byla spolu-obžalována, byla propuštěna. — Ve Vladivostoku následkem vy-máhání prováděni zdravotních opatření oproti moru došlo mezi ruským vojskem a čínskými obyvateli města k boji, v němž šest osob bylo zabito a dvacet poraněno. Vojsko mělo nařazeno, aby Číňany z města a okolí vypudilo.

ANGLIE.

Ačkoli jest oprávněné podezření, že kongresnik Bennett z New Yorku se svojí podanou resolucí ve prospěch připojení Kanady ke Spojeným Státům měl na mysli jen zamezení reciproční smlouvy mezi oběma zeměmi, přece jen návrh jeho v jistých kruzích anglických vyvolal velké znepokojení. Strana anglických imperialistů běže Bennettovi tak úmyšlě o-hledně Kanady tak vážně, že na den 21. února ohlásila interpelaci v parlamentu za účelem pro-

jednání této záležitosti. Ministerskému předsedovi Asquithovi má být předloženo dotaz, zdali s ohledem na tyto anekční choutky hodlá Spojeným Státům učiniti nějaké sdělení. Rozhořčení nad prohlášením kongresníka Cham-Clarka, že doufá, že americká vlajka bude jednou vláti nad anglickými osadami v Severní Americe, sotva poněkud pominula, když tu kabel přinesl novou zprávu o Bennettově resoluci, kterou jest prezident Taft vyvázán, aby s anglickou vládou zahájil vyjednávání ohledně připojení Kanady ke Spojeným Státům. Jestliže by účelem Bennettovy resoluce vyvolat znova opoiesi proti americko-kanadské reciproční smlouvě, pak plně dosáhl svého účelu. Liberální tisk ale nebývá vážně ani prohlášení Clarkova, ani Bennettovu resoluci. — Obyvatelstvo hlavního města Anglie machází se již nyní k vůli korunovační královi a královně Marie v patřném rozehvěení. Ku slavnosti té, která bude zahájena až 23. června, očekává se zde nejméně přes dva miliony návštěvníků, a proto se již nyní pomýšlí na přípravy k pohostění a ubytování tak obrovského množství. Vlastní akt korunovační bude proveden v probostství westminsterském — Ministr finančí, David Lloyd-George, vrátil se z Neapole, kde strávil několik týdnů, v naději, že nabude opět zdraví. Jest však dosud churav. — Eduard, princ Waleský, a jeho bratr, princ Albert, onemocněli spalničkami v námořní koleji v Dartmouthu.

Z OMAHY.

Přednáška o Kalifornii.

Česká Ústřední Kancelář v Omaze pořádala první přednášku o Kalifornii v Národní Sně v South Omaze v neděli večer, která setkala se s velmi dobrým výsledkem. Sně byla tak naplněna, že bylo sotva místo pro stání. Pan J. K. Sinkule představil obecenstvu p. A. V. Koubu, který poukázal na účel přednášky a vysvětlil poměry a budoucnost krajiny, kterou osazují. Na to vrženo bylo přes 200 krásných obrazů na plátno, znázorňujících krajinu, horstvo, zahrady, vinice, města a budovy, sady oranžové, česání a pakování ovoce atd., při čemž každý pozor-ně sledoval slova p. J. C. Bolstera z Kalifornie, který vysvětloval vše, jak obecněstí okázavano bylo. Nemálo zajímavá byla historická část z doby misii. Starodávné budovy a jejich zřeminy, jakož i znázornění zvyků náboženských bylo velmi zajímavé. Přednáška podobná snad pořádána bude ve všech čelnějších českých osadách.

V neděli odpoledne konal se v Německém Domě koncert dámského pěveckého sboru "Concordia", k němuž přináleží i několik našich krajanek, a to s takovým úspěchem, na jaký nejen sbor, ale zvláště znamenitý dirigent prof. Th. R. Reese může býti hrdý. Ze solistů přítomných v prvním slova smyslu uchvátila paní Louise Jansen-Wyllieová nádherným přednesem písní od nejvýznamnějších moderních skladatelů. Po ní neumenitě úspěchu těšila se houslistka pí. E. R. Zabriske-ová. Poslední číslo — Tschai-kowského "Touha" — při němž vystoupily obě jmenované dámy spolu se sl. E. Westovou, byla skutečným počitkem. Neméně zajímavou ukázkou zdatnosti Con-cordie byla i krásně provedená kantata "Perniková chaloupka" se sbory a deklamací, kterou zvláště však na sebe upozor-nil prof. Th. R. Reese jako výborný evičitel a dirigent, kterému i největší aparat je hračkou — ovládnutím. Návštěva byla velká a úspěch výstavný.

V poslední chvíli došla nás zpráva o velkém úspěchu, kterého se v New Yorku dodělal mladý a známý zdejší krajan pan Karel Havlíček, syn váženého zdejšího osadníka, p. Ed. Havlíčka. Pan Havlíček jako známý již veřejnosti tamní houslista uspořádal tam koncert, kterým rázem získal si sympathie i nejpřísnější kritiky. Těto se jmenovitě zamlouvala jeho oduševnělá technika a krásný plný ton. Hrál Wienxtempový koncert do D-moll a Wienerwské "Tarantellu". Pan Havlíček má v úmyslu letošní prázdniny strávit v Omaze a při té příležitosti ani jemu ani nám nebylo by na škodu, kdyby zde uspořádal koncert, který bychom vyslechli s největší radostí a účastí. Proza-tím p. Havlíčkovi i otec jeho, který může naň býti právem hrdým, gratulujeme!

Porodní babička Louisa Svobodová donesla do rodiny Josefa a Anny Turnovských z č. 1238 již. 15. ul. a do rodiny Františka a Boženy Miláčkových z č. 416 Walnut ul. po děvčátku. Gratulujeme!

Paní Kanute Christensenová z 28. ave. a Riggles ul., pokusila se v pondělí po 10. hodině večerní, vypívají unci Fowlerova roztočkového arseniku, o sebevraždu. Poně-vadž však čin její záhy byl zpozorován, byl jí dán protijed a, jak se zdá, kandidátka sebevraždy bude uchována při životě.

Zdejší obecní knihovna těší se nyní zvláště veliké přízni veřejnosti. Tak za sobotu bylo z knihovny vypůjčeno 1585 svazků. Ve dnech 25. až 28. února bude v knihovně přednáseti chiečský universitní prof. dr. Clark a sice o moderním dramatu. Jednotlivými tematy jsou "Chantecler" od E. Rostanda, dále "Candida" od G. B. Shawa a konečně "Modrovous" od Maurice Maeterlineka. Mimo to bude i jedna přednáška zvláštní a sice na thema "Tragický ideál".

V sobotu byla zatčena Yetta Snyderová na podezření, že je ně-jak zapletena do oběhodu s bílými otroky. Spolkový komisař Anderson pustil ji zatím na svobodu při záruce \$1000. Tvrdí se o ní, že byla ve spojení s L. a M. Karbovským, ze kterých jeden byl v lednu zatčen v Pittsburgu.

V minulých dnech hosty ve známém Vaškově hotelu "Praha" na jižní 13. a William ul. byli: A. Hradek z Clarkson, Neb.; A. Stacháček z Weston, Neb.; Jos. Jakoubek z Verdigre, Neb.; J. Klemish z Creighton, Neb.; Frank Vokoc z Verdigre, Neb.; V. Ham-lif z Valparaiso, Neb.; L. Kussel z Anselmo, Neb.; Fr. Vrba, Fr. Křivohlávek a V. Křivohlávek ze Schuyler, Neb.; Fr. Kulíš z Tábor, S. D.; L. A. Kučera, F. Vigil a J. Houček z Weston, Neb.; Fr. P. Pokorný z Marshalltown, Neb.; A. Loskol z Exeter, Neb.; L. Nėmec z Weston, Neb.; J. Cej-da z Howells, Neb.; F. Ball z Ames, Ia.; P. Hanje z Kelley, Ia.; M. Bernardini z Chicago, Ill.; Jak. Kříž, John Kříž a O. Dvořák z Brainard, Neb.; a J. Ywaněsko z Pittsburg, Pa.

Krajan Antonín Doležal z Howells, Neb., byl v minulých dnech v nemocnici sv. Josefa operován dr. Allisonem a dr. F. A. Sedláčkem. Rekonvalescentu daří se již dosti dobře, takže je dobrá výhledka na brzké úplné pozdravení.

Na podezření, že pí. M. Fill-manová v sobotu večer vytrhla z ruky brašničku se \$40 hotových peněz, zatčen byl v neděli večer Charles Mitchell. Týž však večerou účast na loupěném přepadení tom tvrdojiště popřel.

V pondělí zahájena byla v budově zdejšího Auditoria velká 6. výstava automobilů, která podává velmi pěkný přehled o vymoženostech v oboru moderního dopravnictví. Je rozšířena na ně-

kolik zajímavých skupin a těší se veliké návštěvě.

— Slečna Blanche Vančurová, která dosud jest vázáná k domovu bolestným poraněním, se pomalu zotavuje. Ctená rodina Vančurová jest poslední dobu pronásledována stálými nehodami. Vedle trojho úmrtí v přátelství jest stížena i nemocí. Panu O. Smržovi, bratru pí. Vančurové, se roz-nemohla dvouletá deerska, tak že na ní provedena byla dvakrát operace a sice odstranění ušního nádoru. Děťátko nedávno ztratilo matku a teď musí ještě snášeti kruté bolesti. Doufáme, že se úplně zotaví, což z plna srdce přejeme postižené rodině.

— Zítra bude tomu týden, kdy se dopoledne počala zdejší osadou českou šířiti zpráva o úmrtí paní Karoliny Beránkové, choti to známého českého lékařníka z již. 16. a William ul. Jakkoli každý věděl, že paní Beránková skoro po celou zimu byla pro rheumatismus upoutána na lůžko, přece jen zpráva o skonu jejím kde koho překvapila, tak že z počátku nikdo ani tomu nevěřil. Záhy však zpráva se potvrdila a tu každý přestal pochybovat. Zamýšlil se a vzpomínkou provázel zesnulou a vše citěnou soustrastí celou rodinu: manžela, děti a zvláště staršíkou matku. Smrt vážená paní byla tichou z bezbolostnou, jakoby usnula. Srdeční vada náhle přestřihla nit jejího života, který milosrdně vysvobodila z útrap další bolestné nemoci. Zesnulá narodila se 13. listopadu r. 1859 ve Velké Lhotě na Jihlavsku na Moravě jako vnučka tolerančního kazatele Štěpána Garčíka z Nagy a r. 1873 přijela s matkou a sourozenci do Ameriky a sice do Brooklynu. Tam se záhy seznámila s S. A. Beránkem, který tam tehdy právní studoval. Když týž byl se studiem hotov, odejel do Omahy, kde se jal klerikovat pro lékařníka Powella. Po letech se mu po Karolině zastesklo a proto psal, aby za ním s maminkou přijela, což-ona taky učinila a zde pak se za S. A. Beránka 6. června 1888 provdala. Z manželství toho vzešly čtyry děti. — Prvorozený božík zemřel záhy po narození. Zbývají tudíž jenom děti tři a sice 20letá Lillie, 19letý Stanislav a 17letá Emma. Zesnulá paní přináležela ku sboru Vlastislava, č. 29, J. Č. D., a ku spolku Křesťanských Sester Marta. Vedle toho spolu se svým mužem byla i jedním ze zakládajících členů zdejší Čes. Br. Círky, které zůstala věrnou do smrti, a první a druhé Lyr. Pro svou mírnou povahu a svou inteligenci těšila se všestranně čtetě a vážnosti, které dnes S. A. Beránková, jenž v ní ztratil draze milovanou, oddanou a obětavou ženu, a dťem, kterých odohodem jejím utrpěly ztrátu nezapomenutelné matky, mohou býti hřevnou útěchou. Vedle jmenovaněf zanechala tu ještě 83letou matku, pí. Bastlovou, bratra F. T. Bastla, který je superintendentem Čes. Slovy. Congregační církve v Americe se sídlem v Chicago, a sestru pí. E. Schille-rarovou v Omaze. Pohřeb její konal se v sobotu o 2. hodině odpolední. V domě smutku se zesnulou rozloučil se Rev. K. Sládek z Crete, Neb., a vlastní pohřební obřady konaly se v kostele Čes. Bratr. církve na již. 15. a Hickory ul. — Fungovali při nich Rev. Sládek, farář Filipi, Rev. Schwartz a bohoslovec Filipi za pohřebních zpěvů, které předneslo mužské bratrské kvarteto. Na Národním hřbitově proslavil řeč theolog Filipi a za rodinu přítomným děkoval Rev. Bastl, bratr zesnulé. — Pohřeb, kterého se zúčastnila nepřehledná řada přátel a známých kruté postižené rodiny, vypravila pohrobnická firma J. Krejčího. Rodině svého dobrého přítele projevame všeč citěnou soustrast a zesnulé pak přejeme, by jí zemř byla lehkou.